

Jan Assmann – Cultural Memory and Cultural Identity

Existují dvě teorie paměti: kolektivní paměť, sociální paměť, které se protínají v dědičné biologii – rasová paměť. Ale převládá teorie archetypů – oba se přesunuli z biologie ke kultuře. Když se člověk přestane starat o své generační zvyky, tak přestane být součástí kulturní paměti. Funkce kulturní paměti je přežití kulturního pseudo rodu určitého druhu lidí. Nietzsche o tom pravil, že geneticky máme zakódované přežití, a díky tomu máme skrze generace nějakou náuru. Kulturní paměť je všechno s čím máme zkušenosti a další generace to mají už osvojené.

2 druhy:

1. Každodenní paměť (postrádají kulturní charakteristiky)
2. Kolektivní sebepojetí (rozlišení mezi komunikační a kulturní paměti)

V komunikativní paměti závisí pestrost na každodenní komunikaci a tvoří ji orální historie. Nespecializovaná komunikace jsou naše každodenní povídání. Např mezi partnery – jeden mluví, druhý poslouchá a naopak. Jsou neplánované – v čekárně vlakového nádraží, Komunikace doma – neformální, neúmyslné, neorganizované. Každý jedinec má paměť buď společensky zprostředkovanou anebo se týká přímo jeho makrosvěta – skupinky jednotného zájmu nebo minulosti, paměti. Komunikativní paměť má časové omezení 80-100 let, což jsou 3-4 generace.

Můžeme odkazovat na strukturu znalostí „konkrétní identity“. Tím myslíme, že skupina zakládá své vědomí jednoty a specifičnosti na tomto poznání a odvozuje z toho formativní a normativní impulsy, což umožňuje skupině reprodukci své identity. V tomto smyslu má objektivizovaná kultura strukturu paměti. Halbwachs se tím také zabýval a jeho výzkum skončil tak, že neuměl odpovědět na otázku, zda je přechod paměti tak zásadní, ve smyslu, jestli v paměti zůstává stejná metafora. Asi si myslel, že komunikace se krystalizuje v objektivní komunikaci – v textech, obrazech, domech, městech,.. Že se vzpomínka se transformuje do historie. Oproti tomu se Jan Assmann vymezuje – podle něj, je objektivní kultura blízko ke skupinám a k jejich identitě všední paměti.

Oproti komunikativní paměti, která je charakterizovaná blízkostí ke každodennosti, je kulturní paměť charakterizovaná oproštěním od každodennosti. Upozorňuje to na časový horizont, což znamená, že se nemění s časem. K zachycení dobovosti a charakteristiky své doby slouží „figury paměti“. Ty mohou být všednodenní nástroje, jako poštovní známky, plakáty a tak. V kulturní formaci krystalizuje kolektivní zkušenost – co je jednou aktuální, může být aktuální i za nějakou dobu (cyklí se to). Naše teorie kulturní paměti se snaží spojit všechny tři póly – paměť, kulturu a skupinu (společnost)

Charakteristiky:

1. „Konkretizace identity“ nebo vztah ke skupině. – uchovává historii znalostí skupiny. Jsou si vědomi, kdo jsou, a podle toho se chovají. Kdo je začleněn ve skupině, jsou mu víc poskytovány paměti, než ti, kdo do skupiny nezapadají.
2. „Schopnost rekonstrukce“ – žádná paměť neprezervuje minulost. Která společnost v každé době rekonstruuje dočasný referenční rámec. Kulturní paměť funguje rekonstrukcí, to

znamená, že své znalosti vždy spojuje se skutečnou a současnou situací. Kulturní paměť existuje ve dvou módech:

první v režimu archiválií – nashromážděné texty, obrázky a pravidla chování

druhý v režimu aktuality, kdy každý dočasný text má objektivní význam ve vlastní perspektivě.

3. „Formace“ – objektivizované a krystalizované znalosti + kolektivní sdílení jsou předpoklady pro sdílení kulturního dědictví. Stabilní formace není jen psaní, nebo rituály – je to vše dohromady. Rozdíl mezi komunikativní pamětí a kulturní pamětí nejsou totožné tak, jako rozdíl mezi ústním a psaným jazykem.
4. „Organizace“ – Tím myslíme a) institucionální podporu komunikace, např. prostřednictvím formalizace komunikativní situace v obřadu ab) specializace nositelů kulturní paměti – nejsou žádní odborníci, je to rozšířené.
5. „Závazek“ – vztah k normám ve skupině, vyvolává systém hodnot a odlišností kulturních znalostí a symbolů. Druhy symbolů mají funkci, která závisí na produkci, reprezentaci a reprodukci. Opak tomu je Historicismus, který se nezabývá kulturní identitou.
Znalosti uchované v kulturní paměti mají dva aspekty:
  - formativní ve svém výchovném, civilizačním a humanizační funkci
  - normativní ve své funkci poskytování pravidel chování.
6. „Reflexe“ – a) interpretování praxe skrze přísloví, průpovědek, rituály,
  - b) sebereflexivní – vysvětluje, rozlišuje, reinterpretuje, kritizuje, kontroluje, hypoteticky překonává a přijímá,
  - c) Reflexe vlastního obrazu – odráží sebepředstavení skupiny prostřednictvím zaujetí vlastním sociálním systémem